

Vergaderjaar 1991–1992

20 520

Regelen met betrekking tot woonruimte (Huisvestingswet)

Nr. 46

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 maart 1992

Tijdens de behandeling in tweede termijn van de ontwerp-Huisvestingswet (Regelen met betrekking tot woonruimte) op 27 februari jl. heb ik naar aanleiding van opmerkingen van de leden der Tweede Kamer, de heren De Jong, Koetje en Lankhorst, over **de positie van rijksambtenaren in de Regeling rijksvoorkeurswoningen 1989 (RVK)**, toegezegd de Tweede Kamer daarover na onderzoek nader te informeren.

Hierbij voldoe ik, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken daartoe gemachtigd door de Ministerraad, aan deze toezegging.

1. De RVK en de Huisvestingswet

De rijksverantwoordelijkheid voor de huisvesting van bepaalde groepen van personen wordt thans geëffectueerd door aan de verlening van objectsubsidies krachtens de Woningwet uitdrukkelijk de voorwaarde te verbinden dat 10% van de te bouwen – sociale – huurwoningen als zogenoemde rijksvoorkeurswoningen voor deze groepen beschikbaar moeten worden gehouden en met voorrang aan deze personen moeten worden verhuurd. De toewijzing van deze rijksvoorkeurswoningen geschiedt vervolgens op basis van de Regeling rijksvoorkeurswoningen 1989. Deze regeling wordt in de Huisvestingswet geïntegreerd in die zin dat daarvoor een ministeriële aanwijzing in de plaats wordt gesteld voor bij amvb (het Huisvestingsbesluit) aangewezen categorieën van personen (zie de artikelen 76 en 77 van het wetsvoorstel). Het is steeds de bedoeling geweest dat de RVK naast de ministeriële aanwijzingsbevoegdheid blijft bestaan zolang nog onzeker is of de ministeriële aanwijzing in de praktijk zal voldoen.

Bij het opstellen van het wetsvoorstel Huisvestingswet is ervan uitgegaan dat de RVK op termijn niet meer nodig zou zijn en dat, tenzij de praktijk anders mocht uitwijzen, voor incidentele gevallen met een

ministeriële aanwijzingsbevoegdheid zou kunnen worden volstaan. In verband met de asielzoekersproblematiek is er nu evenwel van een fundamenteel andere situatie sprake. Ik verwijs u naar de aan u gerichte brief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC) en mij van 18 februari jl. aangaande de huisvesting van (ex)asielzoekers. Daarin is vermeld dat in de tweede helft van 1992 de ondergetekenden van deze brief samen zullen bezien of, en zo ja in hoeverre, de huisvesting van asielgerechtigden langs de nu ingeslagen weg voldoende gerealiseerd kan worden. Mocht uit deze evaluatie blijken dat de voorziening in de huisvesting van asielgerechtigden langs die weg onvoldoende is geweest, dan zal met gebruikmaking van het claimrecht op de bestaande rijksvoorkeurswoningen niet alleen in 1992, maar ook in de jaren daarna via de RVK in voldoende woningen voor vluchtelingen en overige asielgerechtigden moeten worden voorzien. Ik wijs u er met nadruk nu reeds op dat, indien uit de evaluatie in augustus 1992 blijkt dat er ten aanzien van de toezeggingen, contracten en opleveringen onvoldoende voortgang is geboekt dan naar mijn oordeel alleen het instrument van de RVK de nodige soelaas kan bieden ter oplossing van het naar verwachting structurele probleem van de huisvesting van de asielgerechtigden.

Zoals ik in het voorontwerp-Huisvestingsbesluit heb voorgesteld zouden na de inwerkingtreding van de Huisvestingswet, naast de uitgenodigde vluchtelingen of – naar aanleiding van hun asielverzoek – toegelaten vluchtelingen, ook nog bepaalde rijksambtenaren op een voorkeursbehandeling aanspraak kunnen maken, te weten zij die wegens de bijzondere aard van hun functie beslist op zeer korte termijn in of nabij de standplaats gehuisvest moeten worden. Het was daarnaast de bedoeling dat de voorkeursregeling zo nodig, na goedkeuring van de minister van VROM, bij ministeriële regeling tijdelijk kon worden uitgebreid tot rijksambtenaren die zijn betrokken bij grootschalige verplaatsingsoperaties, zoals die bij voorbeeld kunnen plaatsvinden in het kader van een reorganisatie van een rijksdienst. Gelet op het kamerdebat heeft met name op dit punt nader beraad plaatsgevonden.

2. Conclusie

Gelet op mijn afspraken aangaande de huisvesting van vluchtelingen en asielgerechtigden met de minister van WVC, waarvoor ik u verwijs naar de eerdergenoemde brief van 18 februari jl., acht ik het prematuur om de RVK nu al volledig in te trekken. De ministeriële aanwijzingsbevoegdheid die voor incidentele gevallen is bedoeld, zal naar mijn overtuiging in de praktijk tekort schieten wanneer mocht blijken dat de huisvesting van asielgerechtigden een structurele aanpak nodig heeft.

Bedacht dient hierbij te worden dat de RVK het enige instrument is waarover het Rijk beschikt om, zo nodig, de in de bestaande voorraad aanwezige rijksvoorkeurswoningen (gerekend vanaf 1968 circa 35 000 woningen) daadwerkelijk voor deze doelgroep te claimen. Wanneer dit instrument wegvalt zal ook de mogelijkheid om deze woningen te claimen komen te vervallen. De ministeriële aanwijzingsbevoegdheid is dan nog het enige alternatief.

In verband hiermee verzoek ik de Tweede Kamer dringend om het instrument van de RVK voor vluchtelingen en mogelijk overige asielgerechtigden in stand te houden. Aanvaarding van het amendement op stuk nr. 36, moet ik dan ook ontraden.

Wat de rijksambtenaren betreft heb ik dit onderwerp in de Ministerraad aan de orde gesteld. Na beraad met de minister van Binnenlandse Zaken ontmoet het bij mij geen bezwaar indien deze categorie uit de RVK wordt geschrapt. Nochtans hecht ik er wel aan om, indien omstandigheden van bijzondere aard daartoe aanleiding geven, deze

categorie van personen bij ministeriële regeling tijdelijk een voorkeursge-rechtigde positie te kunnen geven. Ik denk hierbij aan situaties waarbij grote groepen als gevolg van grootschalige verplaatsingsoperaties binnen een redelijke termijn aan huisvesting moeten worden geholpen. Amendement op stuk nr. 33 biedt die mogelijkheid. In verband hiermee laat ik het oordeel over het amendement op stuk nr. 33 aan de Tweede Kamer over.

Tijdens de eerdergenoemde behandeling van de ontwerp-Huisves-tingswet op 27 februari jl. heb ik ook de toezegging gedaan schriftelijk terug te zullen komen op de vraag van het Kamerlid De Jong over doel en strekking van artikel 25 van het wetsvoorstel. Op deze vraag zal ik bij separate post nog terugkomen.

Ik vertrouw erop u met het vorenstaande naar behoren te hebben ingelicht.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. Heerma